

France Podlipnik:

Jelarjevi čuvaji

Tonč je zažvižgal. Nič odziva. Ponovno in ostreje je zabrlizgal. Daleč v logu se je odzval kratek lajež.

»Aha, to je Pik.« — Tonč je postavil dlani ob usta, da je odmevalo v tisto smer: »Heee! Kaaarol! Piik! Takoj sem, pravim!«

Bolj in bolj se je čulo žalostno cviljenje. In zdaj pa zdaj pretrgan lajež. Psov pa od nikoder.

»Hehtaj no,« se je zdajci zaskrbljen

gel sam pomagati nesrečnemu bratcu.

Previdno je stric Jernejc razklenil grozno nazobčano čeljust železnega volka. Z mahom je ranjenemu otrli kri z rane in mu nogo prevezal z žepnim robcem.

»Ti revež ti neprevidni!« je božal Kara.

Pes je mlo pogledoval in privzdigoval skelečo nožico. Ko sta zrla vanj, se je od sočutja raztožilo Tonču kakor

dvignil stric Jernejc, »kaj se je neki zgodilo?«

Hitela sta po logu. Vedno bližje se je oglašalo cviljenje, kakor bi jokal otrok.

»O, preklemano! O, preklemano!« je prav sočutno jadikoval stric Jernejc. »Saj sem slutil, da bo kaj takega.«

Kaj se je zgodilo? Prav enostaven, toda bridek dogodek: Pik in Karo sta sledila lisico in je Karo zašel v nastavljeno past. Železni volk ga je neusmiljeno trdo prijel za dasno nogo, zlomil mu je kost in je brizgnila kri.

Tako ujetega in cvilečega zaradi strašnih bolečin sta ga našla Tonč in stric Jernejc. Pik jima je obupan priletel nasproti — siromak nikakor ni mo-

stricu Jernejcu. Še Pik je bil otočen in nemiren. Ej da, tudi žival je usmiljena in usmiljenja vredna. Toda — —

Toda, kaj bi se mučil nesrečni Karo! Stric Jernejc, ki je imel kot gozdar že toliko opravka s psi, je naglo premislil: Kdor je zalazel v železno past, ne bo nikoli več za rabo in službo pri hiši. Nikoli več — Karo, — nikoli več se ne bo zacelila tvoja noga! Mar naj se po treh mučiš skozi žvrljenje, — sebi in drugim v nadlego!

»Veš kaj, Tonč,« je povzel stric Jernejc, »pojdi s Pikom domov in povej, kaj se je zgodilo. Jaz pa vzamem Kara s seboj in ga bom celil. Jutri pa pridil pogledat.«

Tako se je zgodilo.

In ko je drugi dan prišel Tonč ves zaskrbljen za log, mu je stric Jernej povedal resnico:

»Karo se je mučil in mučil. Silovito je jokal. Nu, pa sem ga rešil trpljenja. Ponoči sem ga zastrupil in pokopal tamle — globoko pod hrastom.«

In zdaj sta bila sama: Tonč in Pika.

Da, čisto osamljena sta se čutila. In zato je bilo njuno prijateljstvo še bolj tesno. Pika se je tako navezal na Tonča, da mu je torbo nosil v šolo. In ko je bil pouk končan, ga je natančno ob uri spet čakal pred šolskim poslopjem.

Ali usoda je tako hotela, da tudi Piku niso bila šteta dolga leta. Še tisto jesen je tudi njega dohitela nesrečna smrt.

Po Mihalovem je bilo, že v začetku oktobra. Noči so bile jasne, da je Pika večkrat prešinil mrz, ko je stražil okrog Jelarjeve domačije. In tako se je navadil, da je proti jutru rad smuknil v žeblijarjevo graščino. Skozi tisti skrivni vhod se je splazil na zadnji strani poslopja, kamor je časih zahajal s Tončem v skrivališče. Na parno je zlezal in se zaril globoko v otavo. V tej zapuščeni hiši ga nihče ni motil in je lahko mirno prespal zasluženi počitek po nočnem straženju.

Nekega jutra je po trgu zadonel gasilski rog: Na pomoč!

Gorela je žeblijarjeva graščina.

Pri špranjah nad kovačnico so se izmuznile iskre in zanetile leseno tramovje. Mahoma je ogenj objel ves gornji del poslopja — visoko so švigali plameni, s treskom se je rušilo tramovje.

O, to je bil požar, kakor v trgu že dolga leta niso pomnili enakega.

Gasilci so prihitali z brizgalno, pomagali so pri reševanju tudi mnogi drugi. Žeblijar Gromada je divjal in celo preklinjal samega sebe in svojo graščino. Oče Jelar pa je pogledal zdaj na goreče poslopje, zdaj na svojo domačijo. Ves je bil v skrbeh, da se iskre ne bi prenesle na njegov dom. Toda ozračje je bilo mirno.

Psa Pika, ki je trdno in brezskrbno spal na otavi, je kmalu po nastanku požara zdrnilo prasketanje in smrad po dimu. Skočil je z ležišča in se znašel na lesenem hodniku. Begal je po njem — ali od povsod so že lizali plameni kakor peklenški jeziki. Ko se je pognal na lesene stopnice, so se utrgale in se je iznad podboj zrušil goreči tram. Tre-

ščil je naravnost na Pika in ga ušil. Gorelo je do poznega popoldne.

Usoda nesrečne Vidre

Tonč je bil odrasel in oče Jelar ga je dal v mesto, da se užene in si nabere nasvetov, ki jih bo nekoč potreben novi gospodar na Jelarjevi domačiji.

Več psov je že menjalo službo pri Jelarjevih, nobeden se ni kaj posebno odrezal in niso o njih znana nobena junštva.

Muri, mizek, črnkastorjav in godrnjav pesjak, je neusmiljeno rad preganjal kokoši. Tako se je kaj hitro zameril gospodnji in so ga odpustili iz službe — to se pravi: odgnal ga je neki kmet iz Zahriba...

Čuvaj, ki ga je nato dobil Jelarjev oče v Celju je bil volčjak precaj čiste pasme. Zelo bister, toda nevaren. Že v petem mesecu starosti je bil preveč hud. Klicali so ga Čuvaja, a v resnici ni bil kaj prida čuvaj. Rad se je spopadal in klal z velikimi psi. In potepal se je mladi krvolok. Ko mu je bilo leto dni je v njem zavrela divja kri. Samo renčal je, kazal zobe in se klatil daleč okrog. V bojazni pred steklino ga je oče Jelar nekega popoldne sam ustrelil z lovsko puško.

Novi psiček, ki ga je dobil oče Jelar pri mesarju Zaletelu v Gabrovskem, je bil kodrast zavaljanček, ki pa je obetal postati velikan, kakršni so navadno vsi mesarski psi, vedno siti mesa in vsega dobrega. Izprva so mu pravili Mesarček. A ko je le rasel in bil že s pol letom za dva vaška — kakor so dejali — se je njegovo ime izpreverglo v Kodra.

Kaj prijazna živalca je bil kodrast Koder — takšen je bil, kakor so ga pri Jelarjevih vedno želeli. Igrav in norčav, da mu je lahko vsak otrok segel v gobec. Ponoči pa hud, da se je njegov lajež glasil kakor grmenje ob jasnem. V mnogem je spominjal na Ruslja. Zato ga je imel oče Jelar rad, prav rad. In vsi drugi domači tudi.

Ali tudi Kodru niso bila usojena srečna leta. Spet je bil razglašen pasji kontumac. In ponovilo se je tisto kakor pri Ruslju, samo da je konec bil za Kodra usodepoln. Ponoči se je Koder snel z verige, uprav snel se je, ker je imel vrat čokot, glavo pa precelj tanko. Zato se je res lahko izmuznil iz pasu. Za železnico se je klatil in proti jutru nabiral svežih travic. Tedaj je ravno šel konjač Jozelj v trg in okolico loviti pse-potepine. Zaniko je imel s seboj in puško, pravo lovsko puško. Poklical je

Kodra k sebi, pomeril in ga ubil na mestu.

Oče Jelar ga je našel ustreljanega pod železniškim nasipom. Strel mu je zdrobil prsi in pljuča.

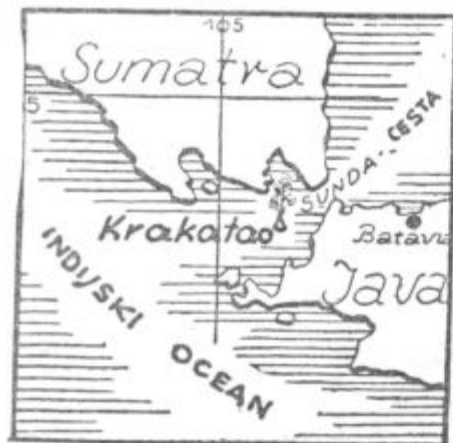
In to se je zgodilo, ko Kodar niti še ni dopolnil prvega leta starosti.

»Zdaj mi je teh pasjih istorij dovolj!« je menil oče Jelar.

(Dalje prihodnjo nedeljo.)

Zgodovina otoka Krakatava

Čudna pokrajina je Sundska ožina, kjer se vala kakor hiše visoki valovi med Javo in Sumatro. Java in Sumatra sta največja otoka južno od Indije. Med njima je nekaj manjših otokov s stožčastimi gorami, ki so do vrha porasle z drevjem. Če pogledamo z morja v smeri proti Javi, opazimo, da se iz ene-

ga teh vrhov kadi. To je ognjenik. Vse te zelene gore so ognjeniki, ki lahko vsak trenutek izbruhnejo in začno bljuvati ogenj in pepel.

Pred skoraj petdesetimi leti se je razletel pokrov ene teh gora. Eden izmed otokov, pokritih z gozdom, se je razklal na dvoje in zletel v zrak. To je bil otok Krakatau. Pa katastrofa je takrat pretresla ves svet. Izbruhe, ki so trajali dva dni — od 26. do 28. avgusta 1883 — so čuli na Ceylonu, v Burmi, v Manilli, v Novi Gvineji in tudi na avstralski zapadni obali.

Bobnenje se je čulo 4500 kilometrov daleč. Preden se je gorati otok Krakatau sesul, je ognjenik bljuval pepel in žareče kamenje, ki je padalo v obliki ognjenega dežja. Krakatau ni bil obljuden. Toda na sosednjem otoku Sebesi-ju je bilo več naselbin, ki jih je ogenj

uničil, potem pa se je znižalo morsko dno in valovi so se zagnali vanj kakor v lijak. Ogromni valovi, do 40 metrov visoki, so se vračali iz vrtinca in poplivali obalo Jave in Sumatre. S seboj so trgali obsežne skale. Več kakor poldrugi kilometer od obale so valovi vsaj uničili, cele vasi so izginile in pri tem je izgubilo življenje nad 30.000 ljudi.

Pepelni dež je pokril Javo in Sumatro. Še 1200 kilometrov dalje proti južnemu zapadu ga je zaneslo. Toda s tem še ni bil zadovoljen. Fini prah, ki se je dvignil v najvišje zračne plasti, so zračni tokovi raznesli skoraj po vsej zemlji.

To je bilo pred 48 leti. Otok je bil prej prerasel z gozdom in na njem so živele ptice, metulji in razna druga živa bitja. Po izbruhu pa je otok postal razvalina. Ena stran je padala v morje na lik strni steni.

Potem pa je začela priroda spet graditi. Vetrovi so zanesli na otok semenja, nekaj pa ga je prineslo tudi morje. Morske živali so se kmalu naselile na zapuščeni obali. Že tri leta po izbruhu se je razširilo novo rastlinstvo od obale do gorskega vrha. Zelene alge so bile prve, ki so jele živeti na plovcu in vulkanskem pepelu in tvorile podlago za mahovje in praproto.

Deset let nato je prišlo na otok nekaj botanikov. Hoteli so dognati, kako uspevajo rastline na pepelnih tleh. Ugotovili so, da je na otoku 62 rastlinskih vrst, ki rasejo normalno. Mnoga prejšnja gola mesta so se popolnoma zrasla. V notranjosti otoka je trava dosegla že človeško višino. Tudi grmovje in celo nekaj dreves je tam zrasko.

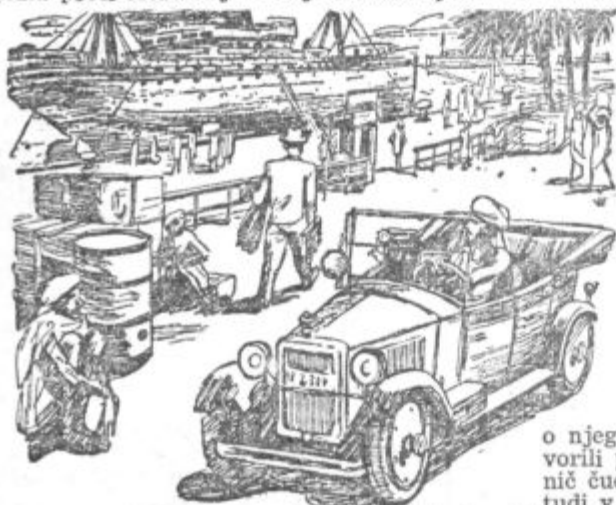
Deset let nato so botaniki dobili na otoku že bujno rastlinstvo. Nastal je pas gozda in ob obali so rasle kokosove palme. Grmovje je bilo tako gosto, da ga ni bilo mogoče prodreti. Toda na otoku niso živele več samo rastline, temveč tudi živali: naselili so se celi roji strupenih komarjev in nevarnih črnih in rdečih mravelj.

Kdor ne pozna zgodovine otoka in ga zdaj vidi, ne bi nikdar verjel, da je bil pred nekaj desetletji kamenita in pepelnata puščava. Zdaj rasejo tam gozdovi sadnega drevja in palm, vrhunčji gora so obrasli z grmovjem. Podgane so se naselile na otokih in vzgajajo svoj naraščaj. Tam je tudi enajst vrst brezkrilnih žuželk. Stonoge in paški, kače in kuščarji, to so prebivalci Krakatava. To sicer ni zelo vabljiva družba, toda iz te zgodbe vidimo, da priroda na še tako opustošenem kosu zemlje v kratkem času lahko napravi čudeže.

Kdor se poslednji smeje...

O potrpežljivosti in ravnodušnosti Orijentalcev

V Bombayu, največjem pristanišču Vzhodne Indije, je najel Američan avto, da bi si med tem, ko bo ladja čakala, ogledal mesto. Indijec, ki ga je vozil, mu je pokazal vse zanimivosti in ga odpeljal nazaj proti pristanišču, ko se je približal čas odhoda. Ko pa mu je hotel Američan plačati, je opazil, da nima dovolj denarja pri sebi, in mu je dejal, naj malo počaka. Obljubil mu je, da bo takoj poslal z ladje denar po nekem mornarju. Toda Američan pri najboljši volji ni mogel izpolniti obljube, zakaj ko je stopil na ladjo, je že dvignila sidra in odplula proti Avstraliji. To je seveda opazil tudi voznik Said Abdul Hafis. Vi si

brez dvoma mislite, da je začel kričati in preklinjati Američana, ki mu je z denarjem utekel. Tako bi morda napravili naši vozniki, toda Said Abdul je bil drugačen človek. Ni izgubil zaupanja v svoje-ga gosta in ostal v zasmeh svojim tovarišem v pristanišču in čakal, čakal. »Ta Američan je bil imeniten gospod in vsi imenitni gospodje plačajo prej sli slej svoje dolgove«, je zatrjeval onim, ki so ga zasmehovali. Seveda so

o njegovi zaupljivosti kmalu govorili po vsem Bombayu in prav nič čudno ni, če je zgodba prišla tudi v indijske časnike.

Prav to pa je pripomoglo Hafisu, da je prišel do svojega denarja. Američan, ki je bil takrat vesel, da je sploh ujel parnik, je med tem na čakajočega voznika že davno pozabil. Slučajno mu je v Avstraliji prišel nekega dne v roke indijski časnik in v njem je bral zgodbo o čakajočem vozniku. Takoj se je spomnil svojega dolga in poslal ameriškemu konzulu v Bombayu ček za Saída Abdula Hafisa. Znesek, ki je bil na njem napisan, je bil dosti večji od onega, ki ga je dolgoval, in lahko si mislite kako ponosen je bil indijski voznik, ki je vzel posmehu zmagal s svojo zaupljivostjo.

Dušan Vargazon:

Pravljica o polžu-svatu

Veter je potrkal na hiše, pošumel v drevju in dihnil čez trate:

— Vstanite, pridite, Vesna svatuje!

Ljudje so vprašali:

— Kaj res?—

In že so verjeli, da je tako, zakaj še prejšnje jutro so si morali pometi zaspane oči, zdaj pa so se odprle same in so strmele v čudu. Ptički niso vedeli, kako in kaj in so žvrgoleli, ne da bi se spomnili, kdaj so pričeli.

Po travniku je lezel polž. Na vsakem roglju je imel kapljico rose, vrh glave mu je blestela biserna krona. V svata je bil napravljen. A kaj bo tako, ko ne ve, kje je Vesna? Morda je pri bukvi, pri hrastu, na trati onstran potoka? O, gotovo je tam: tri metulji so se dvignili in poleteli čez vodo. Polž je lezel in je zagledal pred seboj valove.

— Kako majhen si, potoček — tri pednje, pa bom čez! —

Ali joj, kdo je v teh valovih, da tako žubore? Kdo ga hoče prijeti pri rogljih? Kdo bi rad njegovo biserno krono?

Polž je spoznal, da ne more naprej in je vzdihnil:

—O, potok, potok! Da ni tebe — ves svet bi bil moj! —

Mož s črno liso

Smoletov Tonček in njegov prijatelj Ivanček sta brcala žogo. Saj je tudi že poslednji čas, da se malo vadita. Jutri popoldne se njun tretji razred spopri-me s četrtilim. Brcala pa sta jo v ozki, tihi Grajski ulici.

Tonček je brcnil žogo čez cesto. Odletela je pred hišo, ki je imela številko 23. Do tja pa ni priletela. Nekdo, ki je pravkar stopil iz hiše, se je spotaknil čeznjo in že je ležal na nosu.

»Smrkavci!« se je razjezil in vstal. »Policija bi morala igranje na ulicah prepovedati.« Zagledal je Tončka in Ivančka, ki sta pritekla, da bi mu pomagala. »Oprostite nama,« je poprosil Tonček, »če bi bila vedela, da boste prišli iz hiše, bi bila žogo kam drugam brcnila.«

Možak pa se je še nekaj časa jezil in potem naglo odšel. Ko sta otroka opazila, da se mu ni nič pripetilo, sta bila vesela.

»Ivanček!« je pocuknil Tonček svojega prijatelja za rokav. »Ali si videl, kakšen čuden človek je bil?« Tonček je imel sploh posebno dober dan opazovanja.

»Ne, nič takega nisem opazil.«

»Med nosom in usti je imel veliko črno liso. Dobro, da se mu ni nič zgodilo.« S tem je bila zadeva opravljena in otroka sta spet začela brcati žogo.

Ko pa je Tonček prišel zvečer domov, je dobil očeta v postelji z obvezano nogo. Tončkov oče je lepil lepake po reklamnih deskah. Vsako jutro ob dveh je moral iti na delo in do sedmih oskrbeti deske v svojem okraju z novimi lepaki. Zadnjo noč je nerodno skočil z lestve in si je zvil nogo. Najprej tega skoraj ni opazil. Potem pa mu je jela noga zatekati in ko maj se je še privlekel domov. Bal se je, da mu zaradi tega ne bi vzeli službe. Ko je odkril sinu svojo bojazen, je Tonček odločno rekel: »Oče, dokler

boš bolan, bom jaz hodil namestu tebe na delo.«

Oče se je sprva sicer pomišljal, toda naposled je le dovolil, da gre Tonček poskusit. Mati, ki se je prav takrat vrnila iz tovarne, se je upirala, češ da je delo za dečka prenaporno. Vendar pa je bilo vse zaman. Tonček si je že vtepel v glavo, da gre namestu očeta na delo, in nihče ga ni mogel pregovoriti.

Oče je Tončku povedal, po kateri poti naj hodi, da bo delo najhitreje opravil in kako mora lepiti velike in male lepake.

Ob pol dveh ponoči je že šel na oddajališče lepakov. S seboj je imel kratko ozko lestvo in čebriček s čopičem.

Oddajališče je bilo v neki prazni trgovini. Ko je prišel Tonček tja, je čakalo na lepake že deset mož. Drug za drugim so jih dobili. Naposled je ostal le še Tonček.

»Nu, deček, kaj misliš ostati tu?« ga je vprašal uradnik, »saj je tvoj oče že davno šel!«

»Moj oče leži doma bolan. Dajte mi, prosim, njegove lepake. Danes bom jaz delal namestu njega.«

»Kaj me misliš za nos vleči?« se je razjezil uradnik. »Kaj sploh iščeš tako pozno na ulici? Če takoj ne izginješ, pokličem stražnika. Ali me nisi razumel?«

»Ali ne vidite, da leži tu še cel vitek lepakov?« je zmagoslavno vzkljnil Tonček. »Saj vidite, da niso bili vsi tu.« Že je pograbil težki zvitek. Uradnik ga je presenečeno pogledal in to priložnost je Tonček izrabil, da mu je pobegnul skozi vrata.

Tonček je bil sicer močan, toda če-

briček za lepilo, lestva in težki lepaki so ga skoraj zmagali.

Naposled je prišel do prve deske. Poiskal je največji lepak in ga zadaj namazal z lepilom, stopil na lestvo in trdno prilepil veliki rdeči papir na desko. Bila je svetla mesečna noč in v njenem soju je Tonček bral na lepaku: »5000 dinarjev nagrade

Policija išče nekega Drobca, ki je vlomil v trgovino Skaza & Co. Zločinec je srednje postave, okroglega

obrazu, sinjih oči in sivih las. Posebni znaki: na spodnji polovici obraza ima črno liso.«

»Črno liso, črno liso...« je pomislil Tonček, »nekaj takega sem že danes videl.« Le kje?« Naposled se je spomnil moža, ki se je bil spotaknil nad žogo. »Zlomka, on je moral biti. Saj sem rekel, kako odvraten človek je. Takoj moram na policijo.« Najrajši bi bil stekel do najbližje stražnice, toda spomnil se je, da mora najprej opraviti svoje delo.

Kar moči hitro je plezal, lepil in vlekel lepake s seboj; toda čeprav je hitel, je šele po sedmi uri opravil svoje delo. Potem pa je stopil v najbližjo stražnico. Najprej je odložil lestvo in čebriček, potem se je oddahnil in povedal: »Včeraj sem videl zločinca Drobca. Prišel je iz hiše v Grajski ulici števil. 23.« Uradnik ga je debelo pogledal. Takoj sta prišla dva detektiva, vzela Tončka s seboj in peljali so se v Grajsko ulico.

Vprašali so po gospodu Drobca. Nihče ga ni poznal. Ko pa so vprašali po možu s črno liso, je povedal vratar, da stanuje pri njegovih sosedih. Tam so zvedeli, da se je gospod Sušnik — ta je imel črno liso — snoči izselil, da pa ne vedo, kam. Pokazali so njegovo sobo. V kotu je bilo nekaj zmečkanih papirjev, ki so že čakali smetišča.

Detektiva sta jih izbrala in preiskala. Drobren listič se jima je moral zdeti zelo zanimiv, zato sta ga vzela s seboj. Potem sta preiskala vso sobo od vrha do tal, toda našla nista ničesar več.

Tonček se je peljal z njima nazaj na policijsko stražnico. Zahvalili so se mu. »S tvojo naglo pomočjo smo dobili važen listek,« je dejal nadzornik. »Ta listek je namreč del ovitka, kjer smo lahko prečitali ime osebe, ki ga je poslala. Upam, da se nam bo s pomočjo tega listka posrečilo zločinca prijeti. Zdaj pa povej svoje ime in priimek.«

Tonček je povedal naslov, vzela je orodje in se vesel vrnil domov.

Na ta dogodek je že davno pozabil. Oče je že mesece spet sam delal. Tedaj pa sta nekega dne dobila oče in sin povabilo na policijo »v zadevi Drobca«.

Tu so jima povedali, da je bilo na onem listku ime Drobčeve neveste, ki je najbolj pripomoglo k odkritju zločinca. Tončkov oče pa je za svojega sina prejel pet novih tisočakov.

Za naše risarje

Tukaj vam pokažemo, kako lahko narišete gospoda Debeluha, gospo Debeluško in sinka Debelinka.

Raj pišejo Jutrovčki?

MOJA MAMICA.

Pomlad v prirodi povsod je že vstala jaz pa sem bolna v sobi ležala.

Mamica je ob vzglavju sklonela, cele noči je nad mano bedela.

Ko sem iz hudih se sanj prebudila, vroča je solza name kanila.

Spet se je meni zdravje vrnilo, njeno oko pa vse vedro je bilo.

Tatjana Čander, uč. IV. razr.
v Hrastniku.

Grobokop Karlek. Ko sem hodila v III. izred, sem izvedela, da nam je umrla sosedka, hčerka grobokopa Karleka. Seveda mi je bilo zanimivo, kdo ji bo kopal grob. Vsi smo mislili, da si bodo najeli delavca. Drugi dan sem jo šla kropit. Stopila sem v hišo in jo zagledala med cvetjem. Njen vročeni obraz se je smehljaj. Videla sem, da je našla v smrti le odrešenja. Domov grede sem šla čez pokopališče. Tedaj sem videla nekaj, kar me je ganilo. Oče je kopal hčerki grob. Njegov obraz je bil izmučen. Debele solze so mu kapale po bledem licu na zemljo, ki bo kmalu pokrivala njegovo hčerko. Nekaj mi je stisnilo srce. Zbežala sem domov. Ko so me sošolke vprašale, kdo je kopal grob, jim nisem odgovorila. Beseda mi ni mogla iz ust. Zdaj pa je že dolgo, kar se je to zgodilo. Zato bom povedala to zgodbo »Jutrovčkom« in stricu Maticu, ker vem, da se jim bo ubogi oče smilil.

Nada Kafol, uč. II. a razr. gimn.
v Ptuju.

Naša vas. Neša vas leži v lepi Savinjski dolini. Mimo nje teče reka Savinja, kamor se hodijo ljudje poleti kopat, in kjer sem se tudi jaz že velikokrat kopal. Pri nas v Sv. Petru je tudi precej žag in mlinov, ki jih žene potok, ki teče v Savinjo. Tudi jaz sem doma na žagi. Pozdravljam vse čitatelje »Mladega Jutra«.

Ivan Lanišek, uč. III. razr.
Sv. Peter v Sav. dolini.

Naše muca. Tudi mi imamo mlade mučke. Zdaj so že slepe, a upam, da bodo kmalu izpregledale. Ena je črna, druga je siva, tretja pa bela in ima svetlorjave lise kakor njihova mamica. Zmerom je pri njih, le časih gre po hrano. Ležijo na podstrešju v nekem starem zaboju, pa imajo lepo s onjama postlano, da jih ne zebe. Kadar njihova mama odide, se stisnejo skupaj, ali pa se razlezejo. Jaz pridem na

podstrežje in jih denem spet nazaj, kjer so bile. Ko pride stara muca, jih skrije podse. Dostikrat jih hodim gledat in upam, da bodo kmalu izpregledale. Tedaj bo veselje!

Ivanka Glaser, uč. IV. razr.
v Kapeli p. Slatina Radenci.

Moji dobri stari mamici v spomin. Stare mame ni več. V nedeljo dne 24. aprila nas je za zmerom zapustila. V soboto prinese pismonoša karto, kjer sporoča stari ata, da je mama hudo bolna. Dve uri nato dobimo že brzojavko: »Mama na smrtni postelji.« S papanom se hitro odpeljeva v Ljubljano. Dobila sva jo še živo. Nič ni mislila, da bo umrla. Dala mi je roko in mi še želela lahko noč, ko sem šla k počitku. V postelji sem molila za svojo dobro staro mamo, da bi mi jo Bog ohranil. Pa nisem bila uslišana. Proti jutru je umrla. Vsi smo jokali, najbolj žalosten pa je bil moj dragi stari ata. Položili smo jo na oder in pokrili z vencem in cvetjem. Tudi jaz sem ji kupila šopek lepih nageljčkov. Zelo žalostna sem, da nas je zapustila naša pridna, dobra, zlata, stara mama... To so bili najžalostnejši dnevi v mojem življenju.

Zdenka Plehanova, uč. IV. razr.
Raka pri Krškem.

METULJKU.

»Metuljček moj zlati,
kako ti živíš,
ko v cvetni pomladi
po polju letiš?«

»Živim sredi polja,
moj dom je vsak cvet
in srkam sred vonja
presladki svoj med.«

Pusti živet ti me,
deček moj mladi,
rad veselil bi se
zlate pomladi!«

Tatjana Tomc, uč. III. razr.
v Ljubljani, Poljanska c. 15/III., st. IV.

Hokus-pokus

Kako se mleko izpremeni v vodo. Vzemí list belega papirja (sl. 1) in ga tako obreži, da stoji lepo v prozornem kozarcu (sl. 2). Nalij v kozarec sveže vode do višine papirja. Videti bo, kakor bi bilo v kozarcu mleko in tako moraš gledalcem tudi povedati.

Potem rečeš: »Zdaj pa pogledjmo, ali je mleko res čisto,« in pokrij kozarec z robcem. Reci trikrat po vrsti: »Hokus, pokus, fidibus,« in potem (sl. 3) dvigni obenem z robcem neopazno tudi papir. Na mizi ostane kozarec vode!... Samo spreten moraš biti in gledalci bodo strmeli...

★

Steklenica z zamaškom. Postavi enega svojih prijateljev kakor kaže slika štiri do pet metrov proč od steklenice (L), ki stoji na robu mize (T). V grlo steklenice vtakni zamašek (B).

Zdaj naj gre prijatelj k mizi in mimogrede krcne zamašek B v smeri C. To je na videz otročje lahko. In vendar bodo vsi prijatelji krcnili previsoko ali prenizko, da bodo udarili v prazno ali pa po vratu steklenice. Toda pogoj je: krcniti je treba gredoč!

Dopolnjevalka

I

— ik

— — ik

— — — ik

— — — — ik

II

Vstavi namesto čr-
tic črke; I — II:
ime šaljevca

Križanka »Možnar«

Pomen besed

Vodoravno: 3. Shramba za žito, 7. Kraj darovanja. 8. Praznik ljudi enakega imena. 9. Papiga.

Navpično: 1. Organ vida. 2. Dvojica. 4. Vodna rastlina. 5. Ostanek posekanega drevesa. 6. Naziv za kravo.

Rešitev križanke »Golob«

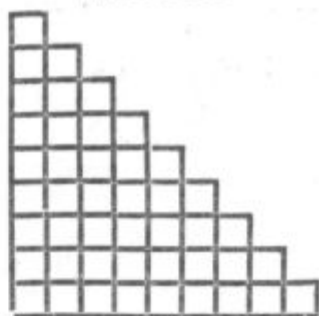
Vodoravno: 4. stopnišče, 10. dekla, 11. soj.

Navpično: 1. Binkošti, 2. rt, 3. t. ž., 4. se, 5. od, 6. pes, 7. Ilj, 8. še, 9. en.

Rešitev številnice
martinček

Rešitev posetnice
uradnica.

Kvadrati

predlog

nota

vprašalnica

gorska cvetlica

obrtnik

pekovski izdelki

svet v davni

naprava za spreminjanje brzine avtomobila
gledališka igra